

PROGRAM

Gjøgleropptreden ved inngangen til Sentrum Scene før forestilling, ved **Stella Polaris**

Velkommen! Ved Frode Barkved

Hjernen er alene og **Eventyr** ved Lars Lillo-Steenberg og Lars Fredrik Beckstrøm fra de Lillos

En mikaelsfortelling fra romanen *Jonas* av Jens Bjørneboe, fortalt av Nora Aanonsen

Jeg vil, jeg kan, jeg tør stå fram

– et mikaelsk tablå ved Helsepedagogisk Rudolf Steinerskole i Oslo (HRSO)

Ungdomsopprøret – fra den andre siden en betraktning ved Espen Tharaldsen

Bruremarsj fra Vagå, trad. arr: Tone Krohn, **What is this thing called love?**

C. Porter arr: J. N. Mohn og **Chattanooga Choo Choo** H. Warren, arr: Tone Wik. Medvirkende: Steinerskolens Jentekor; Hovedkoret og Ungdomskoret, Einar Næss Haugseth (piano), Ingeborg Marie Mohn (kontrabass) og Mattis Norum Lerbak (perkusjon). Dirigent: Tone Wik

Om samhold og ansvar og **Høst og stjerner** Marius Siger og Eli Hartman leser egne dikt, og synger **Teddybjørnvisa** av Alf Prøysen, sammen med Erlend Solberg, Gunn Kristin Sanner, Nils Harald Løvhaug, Reidun Tyvold Larsen, Stig Arthur Andersen. Alle er landsbyboere på Vidaråsen. Frode Nilstun er også med

Landsbyboere som lærere en betraktning ved Nils Christie

No plantar kvinna i verda eit tre av Haldis Moren Vesaas, ved Live Katharina Sem (eurytmi) og Fanny Parow Knill. Lys Ørjan Skånseng

Antroposofi sett utenifra en betraktning ved Rune Slagstad

Sære og populære ved Fliflet/Hamre

PAUSE (1/2time)

Samebarna som reddet seg fra å bli spist av Stallo

10. klasse Steinerskolen i Tromsø, 5. klasse Steinerskolen i Bærum, Anita Barth Jørgensen og Helga Brekke. Forteller: Ingvild Tapio Kinge

Nicanor Perlas hilser

Chaconne av George Frideric Händel, ved Einar Steen-Nøkleberg (Klaver)

Spor i sne av Debussy ved Gudrun Sanden (eurytmi) og Einar Steen-Nøkleberg (klaver). Lys Ørjan Skånseng

Rudolf Steiner og Norge Sergej O Prokofjev hilser fra Goetheanum i Dornach, Sveits

Dikt av Olav Aukrust, Alf Larsen og André Bjerke, fremført av Anneke von der Lippe

Heidenröslein, Prometheus og Erlikönig av Franz Schubert til tekster av Johann W. von Goethe, fremført av Njål Sparbo (bassbaryton) og Einar Steen-Nøkleberg (klaver)

Åpent tema kåseri ved Kaj Skagen

Yip, et helt ferskt initiativ i Järna. Som deltager i det førtste YIP-året, deler Silas Beardslee sine tanker og opplevelser

Ukraina og **Jord – er det ikkje dette du vil** dikt av Dag Blakkisrud, fra samlingen *Funn* (1996). Musikk av Bernt Kasberg Evensen. Fremført av forfatter (tekst) og komponist (sang). Ellers medvirker Rune Boutroue Bekkhus (klaver)

Seks små klaverstykker op.19 nr.1 av Arnold Schoenberg.

Dikt av Gunvor Hofmo ved Oslo eurytmiensemble. Tekst framført av Fanny Parow Knill. Lys Ørjan Skånseng

Locus Iste av Anton Bruckner fremført av koret ved videregående trinn Rudolf Steinerskolen i Oslo, under ledelse av Hanne Weisser og Kristin Fonnes

Margarita Woloschin (1882 - 1973) russisk kunstner, en av Steiners medarbeidere ved utsmykningen av det første Goetheanum. Hun var tilstede da Steiner i juli 1908 holdt foredrag over Johannesevangeliet, på Ljan i Kristiania.

Om dette forteller hun i sin erindringsbok *Die grüneSchlange*, oversatt av Terje Christensen, Libra 2/3-1998. For øvrig lesning henvises det til boken *En kulturimpuls slår rot – Fra antroposofiens første tid i Norge*. Artikler og essays av Terje Christensen (Antropos 2008)

"Mikael og dragen" av Margarita Woloschin

MENNESKET I VERDEN
verden i mennesket

EN FESTFORESTILLING

100 år med
antroposofi i Norge

Frode Barkved f.1961, er lærer ved Rudolf Steinerhøyskolen i Oslo og generalsekretær for Antroposo-fisk Selskap i Norge. Han har arbeidet som Steinerskolelærer i Stavanger siden 1987. Han er en aktiv skribent, har studert antroposofi, eurytmi og historie, og har vært omreisende trubadur.

Dag Blakkisrud, f.1963, er utdannet eurytmist og språkformer fra Den norske Eurytmihøyskole og Goetheanum. Han debuterte som forfatter i 1994 med diktsamlingen *Av Jamil Pasjas Orden* (Asche-houg), og har siden publisert dikt, sangtekster og artikler. Dag Blakkisrud arbeider med internasjonal kulturutveksling og leder prosjekter i en rekke land, bl.a. i Midt-østen.

Rune Boutroue Bekkhus f.1977, er utdannet på Griegakademiet og Norges Musikkhøgskole og har sitt daglige virke i Moss og Fredrikstad som pianist, komponist, pianolærer, kordirigent, akkompag-natør.

Nils Christie f.1928, er professor i kriminologi. Han har skrevet en rekke bøker, bl a. *Hvis skolen ikke fantes* (1982) og *Bortenfor anstalt og ensomhet* (1989). Ble tildelt Fritt Ord-prisen i 2001. Han er tidligere far ved Steinerskolen.

Fra de Lillos, Lars Lillo-Stenberg f.1962, sanger, gitarist og låtskriver. Tidligere elev ved Steinerskolen i Bergen og Oslo. Lars har barn i Steinerskolen. Spiller ellers i Young Neils. Har skrevet musikk for film og teater. I 1984 startet han bandet de Lillos sammen med **Lars Fredrik Beckstrøm** f.1960. Foruten å spille bass i de Lillos, har han gitt ut fire soloalbum og et album under navnet Beckstrøm kvartett. Lars Fredrik har, og har hatt barn i Steinerskolen.

Bernt Kasberg Evensen f 1944, er autodidakt. Han har komponert et knippe større orkesterverk, kammermusikk og en rekke sanger. Han har bak seg over tusen forestillinger for Rikskonsertenes skolekonserter med egne produksjoner. Aktiv som sanger i Tyskland og Norge. Har bodd og arbeidet på Vidaråsen i flere år.

Fliflet/Hamre har eksistert i sytten år og består av **Gabriel Fliflet** f.1958, på trekkspill og sang og **Ole Hamre** f.1959 slagverk, melodika og mere. De forsøker bringe verden hjem til Bergen - og så gjøre noe med den... Resultatet er høyst originalt, men slett ikke utilgjengelig. De driver utstrakt samarbeid med andre artister. Gabriel Fliflet er tidligere steinerskole elev.

Helsepedagogisk Rudolf Steinerskole i Oslo (HRSO) ble startet i 1984 og er en inkluderende skole for usedvanlige barn. Skolen har i dag 29 elever fordelt på grunnskolen og videregående trinn, med et aldersspenn fra 7-20 år. Elevene går i klasse etter alder, ikke funksjonsnivå. Til grunn for undervisning på de forskjellige klassetrinn ligger læreplan for Steinerskolene. "Å finne seg selv i møtet med hverandre " er en av skolens vesentlige holdninger.

Fanny Parow Knill f.1963, er språkformer med utdanning fra "The London School of Speech For-mation". Hun har tidligere arbeidet 10 år ved Steinerskolen i Tromsø med språkforing, drama og stemmebruk. Hun har holdt kurs for lærere og barnehagepedagoger i historiefortelling og stemme-bruk. Hun arbeider nå på Rudolf Steinerhøyskolen - lærer og førskolelærerlinjene, og på Den norske eurytmihøyskole.

Tinken Laurantzøn f.1963, er utdannet figurteaterkunstner og er cand. mag. med litteratur, teater-vitenskap og folkloristikk i fagkretsen. Har arbeidet som instruktør, utøver, produsent (film og teater), redaktør, oversetter og pedagog. Tidligere elev, forelder og lærer ved Steinerskolen.

Anneke von der Lippe f.1964. Tidligere elev ved Rudolf Steinerskolen i Oslo. Gikk ut fra Statens teaterhøyskole i 1988. Ansatt ved Nationalteatret. Har også jobbet ved andre teatre, bl.a Det Norske og Christiania teater. Hun har spilt i en rekke filmer og TV-serier og vunnet flere priser.

Oslo eurytmiensemble er knyttet til Den norske Eurytmihøyskolen. Det består av lærere og eurytmis-ter fra Oslo området. **Coralee Schmandt Frederickson** er utdannet ved eurytmihøyskolen i Spring Valley, New York. Har kunstnerisk erfaring fra flere ensembler i Europa og USA. Hun er nå rektor ved Den norske Eurytmihøyskole. **Marianne Tvedt** er utdannet ved Academie Helicon i Den Haag. Hun har lang erfaring fra arbeid med eurytmi i steinerskolene. Hun er nå lærer på Den norske Eurytmihøyskole. **Kristian Larsson** er utdannet ved Norges musikkhøyskole. Han arbeider som kordirigent og pianist ved Den norske Eurytmihøyskolen.

Nicanor Perlas f.1950 kommer fra Filippinene, hvor han gjennom mange år har vært en sentral aktør for fornyelse av landets politiske, økonomiske og sosiale strukturer. Han reiser verden rundt som foredragsholder om globaliseringsspørsmål. Han mottok i 2003 “den alternative fredsprisen” , Right Livelyhood Award, for sitt globale engasjement og sin innsats som sivilsamfunnsaktivist. Har utgitt boken *Shaping Globalization: Civil Society, Cultural Power and threefolding* (2003).

Sergej Prokofieff f.1954 i Moskva , Russland. Studier i Kunsthistorie ved kunsthøyskolen i Moskva. Omfattende internasjonal foredragsvirksomhet. Medgrunnlegger av Antroposofisk selskap i Russland i 1990. Medlem av styret i det Allmenne Antroposofiske Selskap siden 2001. Står bak tallrike publikas-joner og bøker.

Gudrun Sanden er tidligere steinerskoleelev (Oslo og Bærum). Hun har sin utdanning fra Oslo, Järna (Sverige), og Sveits. I ti år var hun sceneeurytmist i Goetheanum, Sveits. Har ellers arbeidet med scene-produksjoner i Danmark, Sverige og Norge.Hun har utdannet studenter, undervist barn, ungdom og voksne i Norge, Danmark og Sveits.

Live Katharina Sem f.1980, har gått 12 år på Rudolf Steinerskolen på Nesodden. Hun gikk ut av Den norske Eurytmihøyskole i 2008. Fra januar 2009 er hun tatt opp som elev ved Euryhtmie Büneausbil-dung ved Goetheanum i Dornah, Sveits.

Kaj Skagen f.1949, er forfatter og samfunnsdebattant. Han har utgitt en rekke diktsamlinger, essays og romaner. Stiftet og drev tidsskriftet *Arken* sammen med Peter Normann Waage (1978 - 1989). Vant Gyldendals romankonkuranse med *Broene Brenner* (1982). Av andre titler kan nevnes: *Barføtt gjennom Europa* (1978), *Bazarows barn* (1983), *Hodeskallestedet* (1995), *Natt til dommedag* (1991), *Metafysikk eller selvmord*, essaysamling om Jens Bjørneboes forhold til Antroposofien (1996). Han arbeider for tiden på en bok om Rudolf Steiner.

Rune Slagstad f.1945, har tidligere vært professor i rettsteori,statsvitenskap, teologi og er nå professor i profesjonenes teori og historie. Han har vært medredaktør av *PaxLeksikon* og tidsskriftet *Kontrast* og er nå redaktør for *Nytt Norsk Tidsskrift*. Hans hovedverk er *De nasjonale strateger* (1998), og i høst utkommer oppfølgeren (*Sporten*). *En idéhistorisk studie* (*Pax*).

Njål Sparbo f.1964, er tidligere elev ved Rudolf Steinerskolen i Oslo. Hans repertoar spenner over ro-manser, opera, kirkemusikk, tidligmusikk og samtidsmusikk. Han har hatt solistengasjementer med alle størrekor og orkestre i Norge og har holdt konserter over hele Europa, i Russland, Japan og USA. Han opptrer jevnlig på festivaler, operascener, i radio og fjernsyn og har 30 plateinnspillinger bak seg.

Einar Steen–Nøkleberg f.1944, hører til de fremste klassiske pianister i Norge. I over 20 år har han utmerket seg, både som solist, kammermusiker og akkompagnatør. Blant priser og utmerkelser kan nevnes, Lindemannprisen, Gamlengprisen, Grieg prisen Kritikerprisen, Spellemannsprisen og ut-merkelse til ridder av 1.klasse av ST Olav. Han har samarbeidet med Njål Sparbo siden 1990.

Steinerskolen i Tromsø er 20 år. Skolen har som satsningsområde musikk, natur og håndverk. På verdens nordligste steinerskole, har det i mange år levd en interesse og respekt for det samiske. **Anita Barth Jørgensen** f. 1964 har jobbet ved skolen i 19 år. Hun har siden starten hatt som oppgave å bygge opp det musiske ved skolen. Har undervist på Oslokurset flere ganger. For tiden er hun klasse-lærer i 7. klasse. Ungdommene hun har med seg til Oslo, går i 10.klasse. **Ingvild Tapio Kinge** er samisk og elev. Ellers medvirker 5. klasse ved Steinerskolen i Bærum, deres lærer er **Helga Brekke** f. 1963. Hun har musikkutdanning, fra Rudolf Steiner høgskolen for oppdragelseskunst i Danmark. Har undervist på Steinerskolen i Fredrikstad, i Århus og siden 1991 på Steinerskolen i Bærum.

Steinerskolens Jentekor ble opprettet i januar 1996, og har nå totalt ca. 85 medlemmer fra Rudolf Steinerskolen på Hovseter, fordelt på aspirant-suppleantgruppe, hovedkor og ungdomskor. Koret støttes av Rudolf Steinerskolens venner (RSV) og er tilknyttet Oslo Musikk og Kulturskole. Korets dirigent **Tone Wik** er utdannet sanger, vokalpedagog og musikkterapeut ved Norges Musikkhøyskole og ved Konservatoriet i Den Haag. Hun har mange års kor-erfaring, som fra Nrks Jente- og Studiokor og Det Norske Solistkor, og arbeider i dag som dirigent/pedagog og frilans-sanger med spesielt fokus på repertoar fra barokken. Ellers medvirker **Einar Næss Haugseth** (piano),Ingeborg **Marie Mohn** (kontrabass), tidligere steinerskoleelev, og **Mattis Norum Lerbak** (perkusjon).

Stella Polaris. De to aktørene **Daniel Klingen Borg** f. 1987 og **Andreas Strand Renberg** f. 1984 er begge tidligere elever ved Steinerskolen (Vestforld og Moss). Andreas er knyttet fast til kompaniet og kommer rett fra treårig teaterskole i Sveits og har vært med i ungdomsgruppa tidligere. Daniel har vært to år på sirkusskole i København og i Moskva.

Espen Tharaldsen f.1947, gikk på Steinerskole i Norge og Sveits. Han er arkitekt og har bygget Stein-erskoler og – barnehager i over 30 år. Han har undervist på Steinerskolen og på arkitektskoler i Norge, Tyskland og USA. Medgrunnlegger av Spisestedet i Hjelmsgate og tidsskriftet Josefine, på 70-tallet. Han har også deltatt i arbeidsledelsen for Antroposofisk Selskap i Norge.

Vidaråsen landsby er et bo- og arbeidsfellesskap for psykisk utviklingshemmede., etablert i 1966. På Vidaråsen ønsker man å skape en helhetlig arbeids- og bosituasjon både for landsbyboerne og medarbeiderne i fellesskap. Landsbyen består av 15 familiehus, en rekke verksteder, gård og gartneri, kulturbygg med teater- og konsertsal og et pleie- og omsorgshus. I dag teller landsbyen 150 innbyg-gere hvorav ca 55 er landsbyboere som er voksne som trenger hjelp. Videre er det voksne som ønsker å hjelpe, samt deres barn.

Videregående koret ved Rudolf Steinerskolen i Oslo, under ledelse av **Kristin Fønnes** f.1976, kordirigent og lærer. **Hanne Weisser** f.1952, musikk lærer og forfatter av bøkene *Undervisningskunst og kunstnerisk undervisning* og *Folkevisenes fortellinger* (Gyldendal).

YIP, The International Youth Initiative Program, er et nytt ettårig folkehøgskoleprogram for sosiale entreprenører mellom 18 og 25 i Järna, Sverige. Det første året gikk av stabelen 25. august, med nesten 40 deltakere fra alle kontinenter. Gjennom elleve måneder vil de lære hvordan man gjør idéer om til virkelighet. YIP-iene (deltakerene i YIP-året) har valgt **Silas Beardslee** som utsending til festforestillingen. Han er 20 år og kommer fra New Hampshire i USA.

Nora Aanonsen, f.1932, er cand.mag. eurytmist og steinerskolepedagog. Hun har vært tilknyttet Ru-dolf Steinerskolen i Oslo som klasselærer og eurytmist i til sammen 24 år. Hun har oversatt flere bøker med antroposofisk tematikk.

Ørjan Skånseng f.1953, har arbeidet mange år med scenografi og lys bl.a. ved Riksteatret, eget teater i Portebello Lock Market i Dublin, Teaterhøyskolen, Black Box Teater og i Skoklefallsalen. Siden 2003 også eurytmibelysning. Han har turnért med Oslo eurytmiensemble i Mellom-og Øst-europa.